

Agrinā lasītprasme - interaktīva pieeja ir apmācības metode, kuras mērķis ir palīdzēt bērniem apgūt prasmi lasīt. Metode, galvenokārt, palīdz bērniem apgūt lasīšanas prasmi mācību gaitu pašā sākumā. Agrinā lasītprasme ietver sevī visus dzimtās valodas stūrakmeņus: runāto un rakstīto valodu, prasmi lasīt un klausīties. Tiek pieņemts, ka bērniem būs nepieciešami tādi materiāli lasīšanas, kuri izraisa viņos interesi un aizrautību, ka izvēlētajam tekstam ir jēga, tas atraisa viņos fantāziju un veido pamatu kritiskai domāšanai. Uzsvars tiek likts uz vārdu krājuma bagātināšanu un padziļinātu izpratni par lasīto un rakstīto tekstu.

Agrinās lasītprasmes darbības metode ir piemēroties spējīga un paredz skolnieka līdzdalību. Skolnieka apmācības procesā tiek izmantotas dažādas spēļu formas. Skolnieki ar atšķirīgu lasītprasmes līmeni var tikt apmācīti vienlaicīgi, jo metode ir viegli pielāgojama katram skolniekam grupā individuāli. Skolnieki saņems vienādu apmācības pamatu, bet bērna īpašās vajadzības tiks apmierinātas skolnieku grupas ietvaros.

Agrinā lasītprasme ir iedalīta trīs pakāpēs. Pirmajā pakāpē uzsvars tiek likts uz rakstītā teksta izpratni, piemēram, tiek izmantoti stāsti ar plašu valodas pielietojumu un saistošu sižetu. Iesākumā tiek lasīts stāsts, tad lasītais apspriests, īpaši apskatot grūti saprotamus vārdus un jēdzienus, kuri var būt mulsinoši skolēnam. Agrinās lasītprasmes otrā pakāpe ietver sevī valodas tehniskos aspektus. Šajā pakāpē uzdevumi tiek veikti grupās, kuru laikā skolniekam tiek piedāvāta iespēja apskatīt nelielas teksta daļas – atsevišķas zīmes, burtus vai fonētiskas skaņas, vai vienkārši atsevišķa stāsta daļas. Trešā pakāpe skar teksta rekonstrukciju -pārveidošanu. Šeit uzmanība no detaļām tiek vērsta uz tekstu kopumā, paredzot izmantot skolnieka radošās spējas un viņa prasmi rakstīt, visu paredzēto apmācību šajā pakāpē sasaistot ar pirmajā un otrajā apmācības pakāpē apgūto un paveikto. Skolnieki tiek aicināti rakstīt turpinājumu tam tekstam/stāstam, kuru viņi izvēlējušies un izmantojuši iepriekšējās apmācības pakāpēs, sacerēt tsus stāsta turpinājumus, veidot tēlu raksturojumu vai radīt viņu pašu ieceri par oriģināltekstu. Vienots laika sprīdis visam paredzētajam darbam kopumā ir viena vai divas nedēļas.

Ir svarīgi, lai skolniekam tiktu dota iespēja praktizēt lasīšanu visos lasītprasmes līmeņos, īpaši uzsverot paša skolnieka teksta izvēles nozīmību, kā arī viņa spēju un interešu pielietojumu visos apmācības aspektos.

Pētījumi uzrāda, ka vecāku iesaistei bērna apmācības procesā ir neapšaubāmi labvēlīga ietekme uz bērna attīstību un sekmēm, jo īpaši to attiecinot uz bērna prasmi lasīt. Ir svarīgi, ka vecāki:

- lasa kopā ar saviem bērniem;
- lasa priekšā saviem bērniem;
- klausās, kad viņu bērns lasa;
- kopīgi ar bērniem apspriež lasīto;
- kopīgi ar bērnu atkārtoti iepriekš lasītos materiālus, kā arī apspriež iespējamo stāsta turpinājumu;
- apskata attēlus un apspriež tos saistībā ar ģimenes ikdienas dzīvi.

Imigrantu vecāki tiek mudināti gan lasīt saviem bērniem priekšā, gan arī mudināt savus bērnus lasīt viņu dzimtajā valodā. Jo labāk bērns apgūst mātes/tēva valodu, jo labāk viņam padodas apgūt jaunu valodu.

Akureyri Izglītības centrs un pamatskolas